

ABONAMENTE:

Pe un an 10 Lei

Pentru preoți și învățători 8 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților

„Streinii” din Dobrogea.

Pisoschi! — iată un nume, de care nu cred să fi auzit decât puținii Români, cari își cunosc bine istoria patriei lor.

Pisoschi! — iată un nume, pe care trebuie să-l pomenească cu adîncă venerațiune toți Români, cari își iubesc țara lor.

... Era în seara zilei de 3 Ianuarie 1859.

Ideea Unirii Principatelor — singura mîntuitoare a neamului și statului românesc — deși prinsese adînc rădăcină, în toate straturile poporului, întîmpina totuși mari greutăți la îndeplinire.

În ziua de 5 Ianuarie era hotărît a se face alegerea Domnitorului țării moldovenești — persoană care urma să fie aleasă peste cîteva zile și în Muntenia.

»Din 64 de deputați moldoveni aleși, 21 erau oameni ai lui Mihalache Sturdza, fost domnitor al Moldovei, 13 ai lui Grigore Sturdza, fiul său, iar restul de 30, adică minoritatea, era compusă din membrii partidului național.

De două feluri erau dificultățile ce amenințau pe naționaliști; pe de o parte, alianța dintre Mihaileni și Grigorienii — așa erau porecliți prietenii lui Vodă Mihal și ai lui Beizadea Grigore Sturdza — asigura tatălui său fiului domnia, deși amîndoi înspăimîntaseră lumea prin apucăturile lor; apoi partidul național nu avea un candidat, care să se impună hotărîtor măcar tuturor membrilor aceluia partid.

»Neînțelegerile din sînul partidului național se mențin pînă în ajunul alegerii. Neliniștea și chiar spaima, față cu o așa grea situațiune, coprinsese pe toată lumea și sporea cu cît se apropia termenul fatal.

»În seara mai sus pomeneții zile, deputații naționali își dau întîlnire la unul dintre ei, Costache Rola. Se discută însă în zadar pînă aproape de miezul nopții. Mihail Kogălniceanu, văzînd că nu se poate stabili vre-o înțelegere, pleacă cu inima strînsă de durere; cei de față vor să-l urmeze. Cînd, deodată, Pisoschi se pune de-a curmezișul ușii, scoate un revolver din buzunar și amenință că-și sboară

creerii, dacă adunarea s'ar sparge fără a se lua o hotărîre.

Dezbaterile reîncep, cînd deodată același Pisoschi rostește numele Colonelului Cuza.

Restul, presupun că se știe.

Istoria lumii pomenește de tot felul de viteji și bărbați de Stat, cari și-au făcut numele nemuritor.

Puține sunt însă faptele și actele, care să fi mișcat mai zguduitor pe subsemnatul, ca acela al lui Pisoschi — și, oricare ar fi impresiunea, este incontestabil, că acestul act exaltat, dictat de o inimă prin care trecea sînge curat românesc, își datorează în cea mai mare parte, ființa sa »România liberă» de astăzi!

Și cu toate acestea... Pisoschi purta un nume, care nu sună deloc românește. Pisoschi, după nume, era un *strein*...

Conform tratatului de Berlin, Dobrogea cu Delta Dunărei și Insula Șerpilor, au fost anexate la Țara Românească, în ziua de 11 Aprilie 1878.

În principiu, anexarea aduce cu sine, ipso facto, ipso jure, conferirea naționalității, sub rezerva pe cale individuală a opțiunii.

Articolul 3 din Legea organică a Dobrogei derogă de la această regulă generală; el prevede, că toți locuitorii din această provincie, cari în ziua sus citată erau supuși otomanii, *devin și sunt cetățeni români*.

Iar mai departe, aceiași lege prevede, că Dobrogenii deveniți Români, sunt egali înaintea legilor țării.

Nu atît tonul imperativ al legii, cît avîntul pentru o nouă eră civilizată, a făcut din noi toți, raiale turcești odinioară, credincioși supuși ai Domnitorului și mai tîrziu Regelui Carol I, și M. Sa, în Inalta Sa înțelepciune și apreciere, ori de cîte ori a avut ocaziune, a ținut să-și manifeste deplina încredere și complectă mulțumire, pe care l-au inspirat-o, dela început și pînă astăzi, atitudinea demnă și patriotică a locuitorilor acestei provincii — care e »piatra cea mai scumpă de pe Coroana M. Sale».

La intervale și împrejurări deosebite, după cum dictează situațiunea și interesele unor anumiți politicieni, ni se aruncă înainte, nouă, Dobroge-

nilor, cuvîntul de »*strein*». Și dovada acestei alegațiuni? Purtăm nume, care nu sunt românești!

Regimul excepțional din această provincie — după unii atît de criticat; după noi, cu oarecari rezerve de formă, încă cîtăva vreme, propriu și trebuincios chiar — ținîndu-ne feriți de plaga »*funcționarismului*» și a »*nepotismului*», care face ravagii în țara »constituțională», — a făcut ca descendenții acelor, cari la 11 Aprilie 1878 primeau, deși în mod imperativ, însă foarte bucuros, naționalitatea română, să îmbrățișeze carierele părinților lor, așa că departe de a deveni niște bugetivori nesățioși, au rămas niște prețioși contribuabili.

Dacă însă circumstanțe firești reclamă ca unul din noi să caute a îmbrățișa o funcțiune, sau chiamă pe vreunul la o demnitate publică, atunci, după mentalitatea acestor »*naționaliști*» de profesie, e de preferat »Românul» tembел și cu un cazier judiciar încărcat de păcate și care, poate, s'a sustras, prin tot felul de tertipurii, chiar dela serviciul militar, Dobrogeanului, care nu are altă vină, decît aceea că-l lipsește un... *escu* dela coada numelui!

Oamenii cari, prin mijloace pașnice și înțelepte, caută să atășeze cu trup și suflet de acest pămînt românesc pe locuitorii aceia, pe cari o origine streină, relațiuni de tot felul și în cea mai mare parte incuria administrativă, îi face să se socotească streini în țara aceasta — și e dovedit că numai prin mijloace pașnice se pot asimila popoarele cucerite; pe cînd prin acte violente și nedreptate ajungi să-ți creiezi un dușman periculos chiar în țara ta — asemenea oameni, zic, trimiși în capul treburilor de aci și pătrunși atît de însemnătatea misiunii lor, cît și de puterea acestui adevăr, sunt arătați ca »dușmani» și »trădători» ai neamului, iar acei »patrioți» reduși la inacțiune sub povara propriilor lor incapacități și păcate, caută să pozeze în victime »naționale».

Stupidă mentalitate, criminal raționament!

Turcul, fără naționaliști de profesie, fără întruniri și geamuri sparte, chiar fără școli, știuse să ne învețe pe toți limba țării sale, și sunt Români — Români adevărați — din această parte

a țării, cari oftenază încă după dominațiunea turcească).

Astăzi lucrurile stau — din acest punct de vedere — ce-l drept, mai rău. Și cauza? Pentru că s'au găsit totdeauna oameni de mentalitatea celor de mai sus, cari să ne discute nu faptele, nici actele noastre — ce totdeauna au fost eminentamente românești — ci numele nostru, — »strein« ca și al lui Pisoschi!

Am spus-o și cu altă ocaziune și o repetăm: Un ...escu, adăogat la coada unui nume oarecare, poate ascunde o origină dubioasă și chiar necinstită, nu poate da drept însă individului cel d'întîi venit, să ne discute sentimentele și buna noastră credință — care pînă acumă nici o dată n'au putut fi bănuite decît de oameni, cari judecă pe alții după sine...

În lături, cu Cărturaril și cu Fariseil!

Const. N. Sarry

Conferințele preoțești.

II

Dăm pentru astăzi subiectul discutat la conferințele preoților din județul nostru, ținute în anul acesta.

Care este chemarea preotului ca conducător luminat, harnic și demn pentru păstorișii lui în toate cerințele vieții omenești, și cum trebuie să-și îndeplinească el această chemare, ca astfel să-și câștige respectul și încrederea păstorișilor lui și stima neamului nostru și al străinilor.

Chestiunea aceasta coprinde în sine două părți.

1. Chemarea preotului ca conducător luminat, harnic și demn pentru păstorișii lui în toate cerințele vieții omenești. și

2. Cum trebuie să-și îndeplinească el această chemare ca astfel să-și câștige respectul și încrederea păstorișilor lui și stima neamului nostru și al străinilor.

Care este chemarea preotului ca conducător, se vede din cuvintele Mîntuitorului zise Apostolilor săi: „*Vol sunteți lumina lumii și sarea pămîntului*“.

Preotul, ca succesor al apostolilor, este lumina poporului încredințat spre păstorie. Ca luminator trebuie să învețe poporul datoriile ce are de îndeplinit către sufletul său și către corpul său. Către suflet sunt: Credința creștină așa cum este dată de Dumnezeu Mîntuitor, așa cum au predicat-o Apostolii, așa cum au întărit-o sfinții părinți în sinoadele ecumenice și particulare și practica virtuților creștinești și cetățenești. Datoriile către corp, să-l învețe a și le îndeplinească prin îngrijirea deosebită ce trebuie să-l dea, călăuzit de principiul: „*Mens sana in corpore sano*“.

În îndeplinirea datoriilor sale de preot (săvîrșitor al tainilor și rugător pentru ertarea păcatelor) se cuvine a fi așa după cum zice Sft. Ioan Chrisostom: „*Ușa preotului să fie deschisă la orice oră celui ce-l deșteaptă, candela aprinsă în totdeauna, toiagul totdeauna la îndămină, el nu trebuie să cunoască nici anotimp, nici distanță, nici molimă, cînd e vorba de a aduce doctorie bolnavului, ertare păcatosului, sau pe D-zeu prin Sf. împărtășanie celui ce se stinge. Nu trebuie să aibă înaintea lui nici bogat, nici sărac, nici mic, nici mare, ci oameni adică frați în necazuri și speranțe*“.

Ca sarea pămîntului, preotul trebuie să fie elementul de ordine și disciplină viața lui, purtarea lui să fie model demn de imitat din partea păstorișilor atît în îndeplinirea serviciilor, în biserică, afară de biserică în servicii particulare cît și în societate. Inima lui să fie deschisă tuturor sentimentelor păstorișilor săi. Să plîngă cu cei ce

plîng și să se veselaască cu cei ce se veslesc. Să se arate din purtarea sa că este părintele cel bun și adevărat care împărtășește bucuriile și înfrustrările fiilor săi.

Ca conducător luminat, chemarea preotului nu trebuie să se estîndă numai la îndeplinirea serviciilor sale spirituale și la învățarea lor. Amvonul nu trebuie să fie monopolizat numai cu învățături de credință, mai ales în timpul de față, cînd cerințele vieții sociale sunt mari și multiple, ci lumina sa, ca preot, trebuie să fie pe munte să lumineze cetatea și de aici rolul său de a ști cum să-și îndeplinească chemarea, ca astfel să-și câștige respectul și încrederea păstorișilor săi și stima neamului nostru și al străinilor; deci parte II-a.

Preotul trebuie să învețe pe poporeni să a duce în viață conjugală o legătură creștinească și în conformitate cu scopul prefipt de S-ta Scriptură.

Să-l învețe să-și îngrijească de gospodăriile lor prin construirea de case igienice, să le mențină în stare de curățenie, grădinile lor să fie plantate și cu straturi de zarzavat.

Să-l învețe cum să facă agricultura, el trebuie să le arate că nu în cantitatea pămîntului stă și mărimea câștigului, ci în felul cum trebuie a-și lucra pămîntul. Aceasta a fost principala cauză a nenorocitelor mișcări țărănești din primăvara anului 1907.

Să-l îndemne pentru înființarea și progresarea băncilor populare, cooperativilor, asociațiilor comerciale cu diferitele produse, agricole și casnice (lapte, brînză, ouă etc).

Să-l îndemne pentru creșterea vitelor, cultura vermilor de mătase și a albinilor.

Să-l îndemne a lepăda răul obiceiului introdus de cînd în îmbrăcămîntea săteanului, procurîndu-și haine pentru el și familia sa de la comerciantul strein, în loc să îmbrace frumosul costum național lucrat de soția sa și de copiii săi.

Preotul să îndemne pe sătenii fruntași la înființarea societăților de bine facere pentru ajutorarea sătenilor nevoiași, și procurarea de îmbrăcăminte și cărți la copiii de școală ai oamenilor săraci.

Să îndemne pe săteni a respecta și a se supune legilor țării și dispozițiunile iuate de autorități.

Să caute în diferite ocazii, prin cercuri culturale, școlări și școalele de adulți să desvolte în inimile lor sentimentul național, care de la un timp încoace se vede cam slăbit.

Să-l îndemne de a trăi în bune relații între ei.

Preotul să trăiască în cea mai bună legătură de prietenie cu învățătorul, cu primarul, cu secretarul și percepătorul, sfătuiindu-se la diferite ocazii pentru a lua măsurile necesare la ridicarea populațiunii în mijlocul căreia trăesc.

Cînd se spune mai sus, că preotul să dea exemplu de cultura pămîntului în mod sistematic, nu se are în vedere ca preotul să-și schimbe misiunea sa, să muncească alături cu muncitorii, căci atunci să asimilează cu ei, trăind cu ei, vorbește ca ei, se cinstește poate cu ei, etc. Și deosebirea să fie numai că îmbracă altă haină și poartă altfel de căciulă. Nu, preotul să cultive numai pămîntul dat după legi S-tei bisericii (10 hect) și pe acesta să-l cultive în mod rațional, cu tot felul de produse ca: orz, ovăz, porumb, griu, fasole, plante furagere etc, introducînd rotațiunea, îngrășămîntele, naturale și artificiale.

Văzînd săteanul că puțin pămînt, bine cultivat, aduce același venit ca și mult pămînt, dar prost lucrat, va lua exemplu de a lucra și el pe al său în același mod și o dată pătruns de această cunoștință absolut folositoare nu va fi atît de poftitor după întînderi mari de pămînt și în viitor țara va fi scutită de triste evenimentele din luna Martie 1907.

În toate însă despre cari preotul învață și îndeamnă, trebuie să fie pildă vie enoriașilor săi, după cum și întemeetorul religiunii creștine. Isus Christos zice: „*cel ce va face va învăța, acela mare se va chema în împărăția cerului*“ și în scrierile marilor oameni ai timpurilor vechi găsim îndemnuri că învățătura trebuie să fie urmată de exemple. „*Lungă și grea este calea prin învățatură, scurtă și folositoare prin exemple*“.

Dacă pînă acum 10-12 ani clerul era nepuțințios, din cauza lipsei de cultură și a nepăsării în care zăcea din partea celor în drept, pentru a putea lucra la ridicarea morală și materială a poporului, apoi astăzi cînd clerul este altoit cu

elemente noi, cu tineri culți și entuziasmași, hotărîți a depune pe altarul bisericii și al Patriei, munca și energia lor și focal tineresc, de bună seamă că starea lucrurilor se va schimba și să sperăm într'un viitor apropiat, că clerul muncind pentru luminarea poporului conform înaltei chemări, va câștiga respectul și încrederea păstorișilor lui și stima neamului nostru și al străinilor.

LASCAR CATARGIU

BIOGRAFIE

Lascar Catargiu s'a născut la Iași în ziua de 1 Noembrie 1823. Descendent al unei din cele mai mari familii ale Moldovei, încă de mic i s'a imprimat adînc acea disciplină sufletească de o rară distincțiune, acea tenacitate a caracterului și acea inflexibilitate a voinței, care fac nota de distincție a multora din vechile și adevăratele noastre familii boeresti.

Din cea mai fragedă vîrstă își pune toată puterea lui de muncă și alesele sale calități sufletesti în serviciul statului. La 1845 îl vedem pîrcălab (prefect) al județului Neamț; în 1853 în aceeași calitate la Iași; iar cu un an mai tîrziu i se încredințează conducerea județului Covurlui, care prezenta o deosebită importanță pentru Moldova din acea vreme).

În timpul domniei lui Grigore Ghica, e bine văzut de Domn și numit agă al Iașului, post dintre cele mai însemnate în stat, echivalent cu ministrul de interne.

În aceste funcțiuni, fiind pus de timpuriu în contact cu toate clasele sociale din țară, a câștigat repede intuițiunea vie a nevoilor, a aspirațiunilor, a felului de a fi și de a gîndi al poporului nostru. Născut și crescut în țară, cunoscînd direct întregul nostru mecanism social încă din cea mai fragedă frîstă, dotat fiind cu un mare spirit de observație și cu o adîncă înțelegere a oamenilor și a lucrurilor, Lascar Catargiu a rămas cel mai român dintre toți Românii, și de aceea neamul românesc l'a înțeles și l'a iubit.

Odată cu căderea lui Grigore Ghica, Lascar Catargiu se retrage și el pentru un moment din viața publică. În această vreme punîndu-se în legătură cu tot ce Moldova avea mai de seamă în acea vreme, Lascar Catargiu începe acea mare luptă, care avea să pregătească terenul pentru realizarea celui mai măreț act al istoriei noastre, Unirea. Cînd caimacanul Vogoride, la alegerile pentru divanul ad-hoc, reușise cu forța să aleagă adversarii de ai Unirei, Lascar Catargiu și cu el întreaga țară a scos formidabil strigăt de protestare, fără de care soarta Unirei ar fi fost de sigur compromisă. Lui i s'a încredințat acel memorabil protest, el a alergat din oraș în oraș, din sat în sat, din casă în casă, pentru a aduna mîile de semnături ale Românilor, care împreună cu el nu vedeau altă salvare a loc de cît Unirea.

Numai așa s'au putut înscrie în istoria neamului nostru memorabilele zile de 5 și 24 Ianuarie 1859.

În sinul divanului ad-hoc, a cărui viceprezidenție a refuzat-o în favoarea lui Petre Mavrogheni, luminile lui au fost de cel mai real folos pentru rezolvarea marilor chestiuni ce s'au agitat acolo.

În urma unei astfel de activități, e explicabil de ce opinia publică a vremii îl pusese printre fruntașii, dintre care avea să se aleagă viitorul Domn. Lascar Catargiu însă, făcînd abstracțiune de orice ambițiune personală, refuză să-și susțină candidatura a-jutînd pe față pe aceea a colonelului Alexandru Ion Cuza, singurul după părerea tuturor, în a cărui persoană s'ar fi putut realiza Unirea.

Sub Domnia lui Vodă Cuza, Catargiu ia

1) Trei ani în urmă — 1857 — locul lui în conducerea acestui județ e luat de colonelul Alexandru Ion Cuza, care peste doi ani avea să devină Domn al Principatelor Unite.

*) Vezi „*Considerațiuni asupra constituționalizării Dobrogei*“ pag. 13. de C. Sandovici, lucrare recentă.

parte activă la viața publică, ca ministru și deputat, contribuind cu luminile sale la rezolvirea greilor probleme ce se iveau în acest timp de „luptă a trecutului cu viitorul”.

Temperamentul și ideile sale conservatoare l-au adus în conflict cu Domnitorul țării; iar după abdicarea acestuia, Lascar Catargiu a fost designat prin eminențele sale calități personale, prin marea autoritate morală ce și căpătase, ca membru cel mai cu greutate al Locotenentel Domnești, care în acele grele vremuri a fost însărcinată cu conducerea destinelor țării, până la venirea Principelui Carol în 1866.

Atâtă cîrma țării incredințată în mâinile M. Salé activitatea lui Lascar Catargiu față de tron s'ar fi putut considera ca îndeplinită; dar nu... față de Coroană, el trebuia să mai săvîrșească un act, a cărui măreție ar fi singură de ajuns pentru a ilustra viața unui om.

Demagogia liberală a vremii, prin incidentul dela sala Slatineanu, hotărîse pe Domnitor să părăsească această țară, care părea a-și fi pierdut mințile, și care astfel compromitea mărețul ideal al Unirii, ideal ce costase atîta strădanie și atîtea jertfe. Patriotismul lui Lascar Catargiu și pătrunzătoarea sa înțelepciune politică au știut însă să scape țara de această nenorocire¹⁾.

Ce însemnează în istoria neamului nostru fapta lui Lascar Catargiu din seara de 10-11 Martie 1871 ne-o spun mărețele fapte, care i-au urmat, și care sunt strîns legate de numele Regelui Carol I. Nici unul din marile acte ale istoriei noastre contemporane, acte care vor face totdeauna fala acestui neam, nici unul din ele nu ar fi astăzi titluri de glorie a poporului român, dacă principele Carol n'ar fi găsit în ziua de 10 Martie 1871 pe un servitor credincios al lui și al țării, ca să-l îmbarbăteze.

E drept că „un popor, recunoaște foarte rar meritele oamenilor care au înlăturat o catastrofă. De îndată ce pericolul este înlăturat, nimeni nu poate măsura întinderea calamităților evitate. Țara vede ușor binele ce i s'a făcut, și este mai greu să-și dea seama de răul, de care a fost cruțată²⁾”. În situația Europei de atunci însă e sigur lucru că abdicarea Principelui Carol în 1871 ar fi fost peirea României.

Situația fiind astfel limistită prin renunțarea principelui la idea abdicării, era firesc ca în aceste momente guvernarea țării să se întredinteze aceluia care o salvase. Atunci înscrie Lascar Catargiu în istoria țării una din cele mai frumoase pagini ale sale: guvernul conservator 1871—76. În timpul acestei guvernări se pun bazele aproape întregii organizații a României.

Doau erau problemele mari către a căror rezolvare s'au îndreptat toate privirile noii guvern. Aceste probleme erau: consolidarea dinastiei, fără de care nu era cu putință o direcție mai sigură a politicii generale, și îndreptarea situației financiare a statului. Energia inflexibilă a lui Lascar Catargiu a știut să pună stavila spiritului de agitație al vremii și să asigure consolidarea tronului; iar pătrunderea financiară a lui Petre Mavrogheni reușește să aducă echilibru în finanțele țării, echilibru de care se simțea atîta nevoie. Legea monopolului tutunului, a tiubrelor, a licențelor, stabilirea creditului nostru public prin introducerea rentei românești pe piețele streine, toate acestea sunt reforme de o capitală importanță, cari singure au putut aduce întemeierea sistemului nostru financiar, și au asigurat țării. — Împreună cu înmulțirea căilor de comunicație — o mare dezvoltare economică.

Sub același guvern (1873) se votează convenția comercială cu Austro-Ungaria, eveniment dela care datează emanciparea noastră economică³⁾. Și în sfîrșit minunata organi-

zare a armelor, organizări ce avea să ne mintue pe cîmpul de onoare, readucînd în cartea neamului pagini și mai glorioase poate de cît cele din trecut, este opera aceluiași guvern al lui Lascar Catargiu.

În timpul opoziției de 12 ani, atitudinea lui Catargiu ca șef al partidului conservator, este cît se poate de energică.

În 1884, împreună cu Dim. Brătianu și G. Vernescu, începe acea opoziție unită, care avea să lupte cu toată energia împotriva unui regim, care vițiasse viața noastră publică și pervertise instituțiile țării. Cînd în 1888, operă opoziției condusă de Lascar Catargiu e încoronată de succes, el se mulțumește cu rolul de președinte al Camerii. Atît de considerabilă e însă personalitatea politică a șefului conservator, încît un guvern puternic nu se poate forma pînă în 1891, cînd Lascar Catargiu la președinția consiliului și alcătuieste împreună cu D. Petre Carp al doilea mare guvern conservator, 1891—95, sub care țara a avut parte de una din cele mai rodnice guvernări.

La toate departamentele se desfășoară o neobosită activitate. Și astfel cu toate violențele unei opoziții neînfrîinate acest mare guvern reușește să înzestreze țara cu reforme a căror roade bune le simțim și astăzi. Modificarea legii tocmelilor agricole și legea minelor; codificarea competenței judecătorilor de pace și întinderea inamovibilității în magistratură; unificarea infanteriei și introducerea armelor Manlicher cu calibru mic; legea învățămîntului primar și a clerului mirean; marea dezvoltare a lucrărilor publice (podul peste Dunăre, portul Constanța). Toate aceste nu sunt de cît o parte din activitatea acestei rodnice guvernări.

O deosebită atențiune merită activitatea lui Lascar Catargiu la ministerul de interne unde se simte permanenta îngrijire a omului practic și cunoscător de țară pentru îmbunătățirea administrației. Penitenciarele, poșta rurală, spitalele sătești, jandarmeria rurală (la început violent combătută, apoi fără precepere trunchiată și în sfîrșit din necesitate sporită de liberali) erau obiectele preocupărilor sale; și mai presus de toate, zilnica rezolvire a raporturilor prefectorale, de cari lua personal cunoștința în toate amănuntele lor, da publicului un simțimînt de siguranță și funcționarilor subalterni teama de supraveghere. Sub a sa administrație, primar al capitalei fiind activul D. Nicolae Filipescu, se votează și legea asupra maximului taxelor și contribuțiilor comunale, cu prilejul căreia liberalii au dat din nou răul exemplu de a combate cu inversunare o lege, pe care tot ei au aplicat-o mai apoi, și chiar au exagerat-o în aplicarea ei⁴⁾.

Guvernul liberal care a urmat acestui însemnat minister printr-o regretabilă nechibzuire, era să aducă țării o foarte grea situație cu chestiunea Mitropolitului Ghenadie.

Situația n'a putut fi salvată de cît grație concursului efectiv, pe care partidul liberal l'a avut în acele grele momente din partea șefului partidului conservator, care n'a ezitat ca înaintea intereselor sale și ale partidului său să pună interesele obștești.

Cînd s'a rezolvat chestiunea mitropolitană, spunea D. N. Filipescu în aplauzele Camerii conservatoare din 1899, s'a pus pentru noi chestiune: ce vrem? puterea sau pacea în biserică? Cu toții am zis: Nu vrem puterea, căci putere o poate avea ori cînd orice partid politic, pe cînd un act de abnegațiune ca al nostru nu se face ori cînd, și în orice caz nu adversarii noștri erau capabili să-l facă. Și cînd ziceam că nu voim puterea, era printre noi un om de 75 de ani — Lascar Catargiu — care știa că prin aceasta da cu piciorul puterii, cu care nici odată, poate, nu avea să se mai întîlnească⁵⁾.

Guvernul Sturdza cade în Aprilie 1899.

Situația internă în acel moment era dintre cele mai turburi; și ea și altă dată, în momentele acestea de nesiguranță și turburare în Stat, Suveranul, s'a gîndit la acel bătrîn, care cu tot entuzismul și cu toată abnegațiunea și pusese întreaga lui putere de muncă și întreaga lui capacitate politică în serviciul tronului și al țării.

Dar... tocmai în momentul în care Regele se pregătea să cheme din nou pe vechiul său sfetnic pentru a-i încredința salvarea situației, tocmai atunci i se aduce vestea că Lascar Catargiu nu mai există. Moartea îl răpise din mijlocul tovarășilor săi de muncă, tocmai în momentul cînd țara și tronul aveau iarăși nevoie de experiența sa îndelungată, și de marea lui putere de muncă în conducerea treburilor Statului.

Și astfel în luna lui Aprilie 1899, cu Lascar Catargiu dispărea una din cele mai populare figuri ale istoriei noastre contemporane.

Biblioteca Politică

O constatare.

Acum, cînd munca noastră e isprăvită pentru moment și cînd urmează odihna cea datoritoare de puteri noi, mă gîndesc și caut să împărtășesc gîndirea mea și altora, cu privire la o chestiune de interes capital pentru această parte a țării și chiar pentru țara noastră însăși. Voi să constat progresele ce au făcut străinii în învățarea limbii românești, atît la sate cît și în școlile profesionale (particulare) recunoscute de Stat.

Am zis că chestiunea ce ne preocupă este de un interes capital, căci e știut de toți, că de 30 de ani de cînd posedăm această provincie, n'am luat nici o măsură salutară ca să facem pe cetățenii autochtoni de aici, să cunoască limba românească bine și să se poată servi de ea la diferitele lor nevoi zilnice.

S'a discutat în multe rînduri prin coloanele acestui ziar procentul cel mare de neștiutori ai limbii românești ce-l dau, mai ales strîinii provinciei noastre. Căci sunt tineri în vîrstă de 25-30 ani, cari nu știu absolut nici o boabă românească, deși au trăit printre Români și au arut în localitate și o școală românească.

Dacă acest fenomen se observă mai ales la sate, apoi nici la orașe, unde sunt angajați institutori români pentru predarea limbii țării, nu stăm mai bine.

Cercînd cauzele ce au produs și produc efectele de pufină laudă pentru noi, care avem pretențiunea și dreptul a aspira la naționalizarea cît mai grabnică a acestei provincii, vedem că s'nt multe. În primul rînd, la sate, dela anezare nu se luase nici o dispozițiune ca străinii să urmeze în școlile românești. Se zicea de unii că: nu e nevoie, intrucît se credea că întreaga acea populațiune băstinașe, mai curînd sau mai tîrziu, era să emigreze, neputînd suporta dominațiunea unui neam străin.

E drept că o mare parte a emigrat în diferite rîstimpuri; a rămas însă cealaltă jumătate, care a continuat a trăi în ignoranță și leno, ca pe timpul imperiului otoman, pînă în zilele noastre.

Venînd în capul județului Constanța d-l Prefect actual, precum și o serie de revizori școlari harnici și cu dor de a vedea odată progresînd această țică a României, și înțelegînd marea și importanta misiune ce au, lăvră frumoasă inițiativă de a clădi localuri de școli pînă și în sate pur turcești sau tătărăști, obligînd naționalitățile a urma jumătate zi pentru învățarea limbii și religiunii lor, iar restul limba română. Asemenea s'a urmat în satele unde erau germani, lipoveni, bulgari, acești din urmă învățînd mîndri în școala românească.

După un scurt timp s'ntem mulțumiți a constata că, aceste încercări au început a da roade bune. Se observă, că pe unde s'a

1) Vezi mai departe cap. „Venirea la minister a lui Lascar Catargiu în 1871”.

2) I. Lahovari, La Roumanie, 6 Aprilie, 1899.

3) Vezi în această privință discursul d-lui P. P. Carp din 29 Iunie 1875: „Discursuri” p. 83.

4) T. Maiorescu, Discursuri parlamentare, IV, p. 83.

5) N. Filipescu, Finanțele noastre, p. 37 din discursul „Moștenirea liberală”.

introdus acest sistem, stăinii au încercat să rupă pe românește și avem speranță că cei în drept vor lua măsuri, ca acest mod de instruire să se introducă pretutindeni, în aceste două județe, înfiinșându-se în același timp și școli froebeliene cât mai multe.

Trecând apoi la orașe, unde școlile confessionale sunt recunoscute de Stat, constatăm din zi în zi, că insuficiența orelor pentru învățarea limbii române este un motiv serios, care împiedică progresul și dezvoltarea ei în aceste școli. S'a constatat în fine că străinii învață anevoa limba românească, din cauza pronunțării grele și a unor vocale, ce nu se găsesc în alte limbi.

S'a văzut la examenele anului curent, că unii copii de străini, după patru ani de studiu, abia au putut să citească românește, neînțelegând cuvintele și rostul frazelor din carte. Asistența a remarcat acest fapt, care apoi se discută în diferite cercuri didactice.

Nu e prudent a arunca vina pe bietul institutor care, singur, are de luptat cu 100 și mai bine de copii străini de limbă și numai cu oră sau două pe zi! O oră trece așa de ușor încât n'o simți. Abia intri în clasă, pînă să strigi catalogul, pînă să te înțeleagă ce vrei să spui, trece ora.

Apoi e cu desăvîrșire greu a lucra cu o populație eteroglotă, căci trebuie să cunoști limbile respective și sunt mulți institutori cari nu cunosc limba maternă a școlărilor, unde își exercită profesiunea.

Insuficiența orelor de predarea limbii românești, numărul mic de institutori români angajați de comitetele școlare, populația școlii prea mare, lipsa unor cărți anume făcute pentru elevii străini (jumătate scrise românește și jumătate în traducere pe limba lor) sunt piedici cari se opun în mod permanent la realizarea unor progrese ce nu mai pot fi aminate. În interesul țării dar și al locuitorilor străini ai acestei provincii, care vor a rămâne cetățeni definitiv ai acestei ospitaliere țări, propunem următoarele măsuri, lăsînd comitetelor și autorităților școlare în drept a discuta oportunitatea lor.

Fiecare școală confesională din cele care funcționează astăzi ca recunoscute de Stat, să treaptă câte una, să se transforme într-o școală primară a Statului, unde toate materiile să se predea în limba română. Statul să numească pentru fiecare școală institutori ai limbii străine respective care să predea limba și religiunea lor într'un număr de ore suficiente, ca să le dea puțină să-și învețe și limba lor maternă. Cu acest mod se realizează următoarele avantaje:

1. Copiii străini învață limba română mai bine.
2. Învață limba maternă și religiunea.
3. Sunt scutiți de examene particulare, taxe, etc.
4. Comitetele școlare se scutesc de diferite cheltuieli ca chirii, plăți, personal, material didactic, etc.

O astfel de școală primară există la Tulcea de aproape 10 ani. Aci se preda în curșurile în limba română, iar Statul plătește institutorii cari preda limba bulgară.

Sigur că această propunere dacă s'ar realiza în parte pentru una din școlile confessionale existente în orașul nostru, ar fi un început fericit. În orice caz măsuri radicale se impun, căci — le impune timpul și contru timpul nu putem a ne lupta, după spusele cronicarului „Nu sunt vremile sub cirna omului, ci bietul om sub vremei.

Un dașcăl dela țară

Doctorul G. PSARAFTI

Str. General Manu No. 17.

(foaie Strada Mihail)

Consultați-ni în fiecare zi dela 4-6 p. m.

IMPRESII

De data aceasta voi descrie impresiunile ce mi-a lăsat o scurtă călătorie, întreprinsă, zilele din urmă, în... țară și străinătate.

Pe mulți îi obosește o călătorie; pe mine, din contra, mă repauează. De aceea, cînd mă simt surmenat, o iaș razna.

O socoteam, ca o rușine pentru subsemnatul, dobrogean egeț-beget, să nu cnoșc Ostrovul. — și de aceea profitat de prima ocaziune, ca să-mi împlinesc această lipsă.

Ostrovul — un oraș persecutat și de oameni și de soartă? N'a fost destul că l-a umilit Stăpînire, nedîndu-i numele său plășii, a cărei reședință e — celelalte plăși au primit deia început numele reședințelor respective — și luîndu-l Tribunalul care i se dase în primul an după anexiune! Acum, îngrijitoarea filoxera, mina dreaptă a autorului legii contra beției, îi amenință viața — una din principalele sale bogății, și însăși Dunărea începe a-i retrage favoarea de a-i scălda în mod suficient malurile; ceea ce în curînd va face ca să-l ocolească pînă și vasele plutitoare.

Cu alte cuvinte Ostrovul e amenințat să rămîna un simplu „ostrov“ pe uscat.

Traial decurge foarte monoton în localitate. Viață industrială nu există de fel, afară de două mori de apă primitive, care funcționează în fața sa; viața comercială stagnează; însăși viața de familie se menține sub 0 grade; abia dacă două cîte două familii schimbă „vizite“ între ele.

În schimb se bea strașnic; legea contra beției face adevărate victime în Ostrov.

Am umblat mult să găsesc un bărbier; în cele din urmă nimerit un Turc, care se poartă cu mustățile rase. „Orî e prea de treabă omul acesta — mi-am zis — căci, în loc să caute să-și facă ca ceilalți din confrății săi, din vînzarea a tot felul de articole de toaletă, un mijloc de cîștig necinstit, el din contra îi arată, în mod tacit, dar elocvent, că toate cosmeticurile și pomadele nu pot face că-și crească mustăți ca ale pomoznicului dela Medgidia; orî e un... artist turcesc!“

N'am căutat să-l descos, ci m'am așezat pe scaun. După ce a ascuțit briciul pe piatră, apoi după fiecare trăsătură pe obraz, îl da din nou pe pielea de ascuțit. Nu știu să am un obraz așa din „gros“.

Plictisit cu viața din Ostrov, mă hotărîsc să trec frunțaria țării, la Siliștra. „Un oraș cu peste 20.000 locuitori — socoteam — imi va oferi mai multă desfătare“.

Nu știu, dacă pe vremea Turcilor, era tot așa de înalțat acest minunat punct strategic, la spatele căruia se înalță, ca un gigant atot puternic, fortul vechi Medgid-Tabia.

Am umblat trei ceasuri, fără să pot găsi un local ca lumea, unde să pot obține o băutură răcoritoare. În cele din urmă, a trebuit să iaș cîțiva covrigi, puțin cașcaval și să mă așez la o circumă, ca să-mi liniștesc stomacul și oasele.

Bun n'ași mai avea de spus încolo nimic. Un monument, în forma unui fes, zidit rudimentar, fără nici o inscripție, împodobește una din pietre. Constitue un mare semn de întrebare și exclamație „monumentul“ acela.

N'am știut cum să mă înapoiez mai repede din străinătate în țară, la Ostrov, unde dacă n'ai de nici unele, cel puțin găsești oameni foarte ospitalieri, cari se întrec care mai de care să îngrijească mai bine un mosafir.

S'a pretextat — așa cred cel puțin — că nu există în localitate hotel și birt mai curat, și timp de trei zile cit am stat acolo, n'am plătit pe casă și masă nici un ban.

Din acest punct de vedere, în special, am părăsit Ostrovul cu cele mai plăcute impresiuni.

CE-SAR.

INSTANTANEE

Bucur Lupea.

Este, incontestabil, cel mai cu renume din județenii noștri. S'a dus vestea despre el dela un capăt la celalalt al țării românești și — vorba ceea — dela opinecă pînă la vîlădică. Ce-a fost „Popa Tuns“ din povești? Fleac! Pe Nenea Bucur îl cunosc pînă și țigani. A voit el odată să-și ascundă identitatea față de-o țigancă, dar cînd colo se pomenește:

— Te-ai facut *Trebnal*, Bade Bucure? Mînea-mi-ai... — și așa și pe dincolo.

Veșnic pe drumuri, Bucur Lupea avea un

singur concurent serios la șampionat pe *Felza*. Dela placerea acostula însă din comuna de reședință a renumitului nostru confuzio-lean, Nenea Bucur ține recordul.

Cu toată vîrsta lui înaintată, cînd se apucă de ceva — bine înțeles, nu se apucă decît de... lucruri posibile — apoi se ține scut. Administrația Domenială a fugit numai de frica lui Bucur Lupea din Constanța!

Dar avea bietul om și dreptate. Nu l-au luat afurisiți acela numai pămîntul pe care l-avea pe numele tuturor servitorilor, finilor cumetriilor și a altor... dobitoace — așa prînd „hrisoavele“ Administrației, că Moșani ar fi luat pămînturi — și pe nume de cine — dar l-au silit să-și vînză de teama de a nu fi... deposedat, vorba vine, și loturile mari pe cari le avea pe numele lui propriu.

Așa cum e, nenea Bucur rămîne totuși cea mai simpatică figură rurală din județul Constanța: foarte glumof, dulce la graț, spiritos și de o ospitalitate, căreia își datoroază, în cea mai mare parte, colosalul său renume. Nu trece om mai de seamă prin Alacup, care să nu fie găzduit la conacul lui Bucur Lupea. Și-apoi cum te-apucă acolo, după ce te ospătează din belșug, începe să-și expună dăruirile. Ce-l drept, n'are decît una singură, aceea cu pămînturile, — dar e destul de lungă, pentru ea să te țină toată noaptea de vorbă.

Semne particulare: Are o mare stăruință pentru ce Ștefan Dan.

Falșificarea cafelei.

Primăria Capitalei a dat următoarea ordonanță:

Cu ocaziunea făcerei controlului sanitar asupra cafelei măcinate, laboratorul central de chimie, a constatat că, aproape toate asemenea cafele ce se pun în consumațiunea publică, în Capitală, conțin substanțe străine de cafea ca: năut prăjit, orz, secară etc. Această amestecare constituind o fraudă care se face în detrimentul consumatorilor și care este oprită de art. 135 lit. C. din Regulamentul de privighere sanitară asupra fabricării și vînzării alimentelor, care prevede că, „este oprită vînzarea și păstrarea în localele și depozitele comercianților de cafea prăjită și pisată sau măcinată amestecată cu materii străine de orice origină și orice compozițiune“; iar pe altă parte art. 173 din legea sanitară prescriind pedepse pentru cei ce contravin acestor dispozițiuni.

Se aduce pentru a 2-a oară prin publicitate la cunoștința comercianților de cafea, cele de mai sus punîndu-li-se în vedere că, dacă după facerea acestei publicațiuni se vor găsi în comerț cafelele falșificate se va procede, în marginele legale, cu toată asprimea, confiscîndu-se sau denaturîndu-se mărfurile neregulate iar contravenienții se vor da judecării.

Măsura, e foarte nimerit, să se aplice și la noi, unde sunt atîtea debite și se consumă cafea în cantități considerabile.

Revizuirea de bagaj la graniță.

— Noile instrucțiuni date de Ministrul de Finanțe șefilor dela punctele vamale depe frontiera țării. —

D. Emil Costinescu a adresat șefilor ofișilor vamale dela punctele de intrare în țară următoarea circulară, care, găsim că e bine a fi adusă la o cit mai întinsă cunoștință.

Lipsa de tact a agenților vamali.

Domnule Șef, Primesc din toate părțile plîngerii în contra modulul necuviincios și vexatoriu cu care

se fac revizuirile vamale, călătorilor ce intră în România. Am avut ocaziunea să mă conving că cele mai multe din aceste plângeri sunt întemeiate.

Unii agenți vamali, neavînd tactul trebuincios ca să deosebească unde nu se cuvine și unde se cuvine să facă revizuirii mai amănunțite, răscolesc prin toate bagajele, le răsplîndesc une-ori pe jos, fără nici o cruțare pentru obiectele pe cari le minuiesc și nici pentru buna cuvîntă ce se impune față cu oricine, dela cel mai bogat pînă la cel mai sărac.

Ministrul cere ca călătorii să fie menajați.

Vă protind să faceți să înceteze de îndată asemenea proceduri barbare, care ne recomandă foarte rău străinilor ce vizitează România, sau trec prin teritoriul ei. Depinde de tactul și priceperea d-v. să știți a deosebi între călătorii ce trece fără intențiunea de a frauda și aceia ce fac contrabandă sub această formă. Numai pe aceștia din urmă cată să-i cercetați mai de aproape dar tot cu cruțare și cu cea mai perfectă bunăcuviință, căci pînă la momentul cînd vă convingeți prin fapt că aveți a face cu un contrabandist, nu puteți ști dacă nu străgăniți și ofensați un om care nu are intențiunea de a frauda.

Cum trebuie cercetate bagajele.

Vă rog să vă gândiți că pentru cele câteva sute de lei ce le puteți încasa pe an pentru obiecte de mică valoare ce ar trece prin bagajele călătorilor ce nu fac meseria de a frauda, cauzați daune cu neasămănare mai mari demnității d-v. și bunului renume al administrației vamale.

Depinde de priceperea d-v. să nimeriți cînd trebuie să vă mulțumiți de simpla declarațiune a călătorului, cînd se cuvine să faceți o revizuire superficială fără a pune nici o neorînduială în bagajele sale, sau cînd sunteți nevoiți să treceți la o cercetare mai amănunțită; însă chiar și în acest din urmă caz trebuie să nu vă depărtați de loc de obligațiunea ce vă pun de a fi cruțători pentru bagaje și foarte politicoși față cu călătorii ori cari ar fi ei.

Călătorii, Expresul-Orient și Berlinul.

Dacă călătorul, precum se întîmplă foarte des cu aceia din trenul Expres Orient și din trenul Berlin, trece numai prin România, nici nu aveți trebuință să-i revizuiți bagajele destul numai să vă convingeți după bițetul de călătorie ce poartă că bagajul său nu face decât să tranziteze.

Să știți că voi pedepsi foarte aspru pe orice agent de vamă sau agent vamal care nu se va conforma întocmai dispozițiilor ordinului de laț: păziți-vă de a ridica reclamațiunii, dacă nu voți să fiți pedepsiți.

Este în interesul bunel administrațiuni a finanțelor și chiar al demnității d-v. ca românii, să nu se mai facă în viitor comparații care pun mult mai prejos purtarea a agenților noștri vamali de cît al altor țări, trătăbute de aceiași călători.

APEL — către toți domnii autori de cărți folositoare, literare, științifice, religioase și agricole către toate inimile generoase și cu dor de bine, propășirea și luminarea poporului român, sărăc le facem rugămintea, să binevoiască a contribui cu cărți folositoare, la formarea unei biblioteci pe lângă biserica cu patronul Sf. împărați Constantin și Elena din parochia Pazarlia, plasa județul Constanța, din care populația comunei Pazarlia, precum și a altor comuni din Dobrogea, se poate adăpa din izvoarele ei binefăcătoare.

Preot Gh. I. Grigorop.

Expoziție

de cărți postale ilustrate de tot felul. Esci de mil de redori, poștă, etc. în depozit pe 500.000 lei. La Librăria D. Niculescu.

Pescăria din Constanța.

Cel mai fenomenal pește din Constanța.

Cînd Podul de pe Dunăre
fu dat în circulație —
Pod ce mindrește 'ndreptăți
Întreg' această Nație —
Mulți Constanțeni profetiză,
dădeau chiar siguranța,
Că pește nu vom mai vedea
pe piața din Constanța.
Toți peștii vor fi exportati
— spunăd — peste hotare,
Iar noi aci vom rămînea
cu... aerul de Mare!
Pe cît constat — și e exact —
s'a întîmplat contrarul....
Profeții după Christ, e drept,
sunt mincinoși — n'au darul.
Cu tot exportul cel intens,
cu tot podul falimos,
Peștii la noi s'au înmulțit
în mod miraculos.
Piețele noastre put de pești
și mari și mititei,
Chiar piața lui Ovidiu
e plină azi de ei....
Da'-i de-observat că peștii, cari
pe piață ni se-arată,
Sunt pești de apă dulce toți,
— deci... mărfa importată!

Sarogiu

Anunțăm cu deosebită plăcere căsătoria d-lui Nicu Abramescu, dirigintele Sucursalei „Mercur” din localitate, cu gentila d-șoară Maria N. Teodorescu, din Cernavoda.

RETEVEIE

D. „Botu-Calului”.

D. Gheorghiu, archicunoscut sub prozaicul supranume de „Botu-Calului” a fost numit din nou primar al orașului, în care își are reședința jumătatea sa de milion — avere agonisită la „Botu-Calului”, firma sa.

D. Gheorghiu, pentru ca să nu-și dezmință porecla, ori de cite ori a fost numit la Primăria de Ostrov, n'a făcut nici odată pureci acolo, ci a stat cît al bea o țuică la „Botu-Calului”.

Nădăduim că de data aceasta se va așeza de-abinelea pe fotoliul primarial, care e mai moale decît scaunele din circuma d sale.

D. „Boboc”.

Un înalt funcționar, străin de localitate, care a azistat din întimplare la serbarea școlară ce a avut loc în ziua de 24 c. în Ostrov, a descoperit o mulțime de cusururi la elevii și elevele, care s'au produs cu acea ocaziune, fie la recitări, fie la cîntece, — și atribuia aceste greșeli însuși directorului școlii, d Boboc, care, în cuvîntarea ce a ținut-o la aceeași solemnitate, a dovedit aceeași stingăcie: banal, lipsit de dicțiune, etc. etc.

„Ertăți-l — îndrăzniți a obiecta prea severului critic. — E numai „Boboc” încă!

— De care ?

— Las la aprecierea drăguților mei cititori.

In sfîrșit!

Ziarul „Acțiunea”, care e în stare să găsească vinovat pe d. Virnav pînă și de buboaiile d-lui Ion Bănescu — reprezentantul partidului conservator-democrat în Constanța — vorbind zilele din urmă despre un scandal petrecut între doi frați din localitate, nu-l atribuie prefectului acestui județ.

In sfîrșit! — ne-am zis — iată că se pot petrece și în orașul nostru fapte, de care nu poate fi făcut răspunzător reprezentantul din localitate al guvernului actual.

Citeva lămuriri.

Sunt necesare citeva vorbe pentru bunul înțeles al Științei și al metodelor sale, căci toată mentalitatea vremilor noastre a devenit încoturnată în pozitivismul născut prin perfecționarea științelor.

În acest mic articol vom urmări evoluția cunoștințelor omenești în cele trei faze principale, rămînd ca în alt articol să lămurim adevărata valoare a științei și a cunoștințelor ce avem.

Cînd prin evoluție omul s'a găsit dotat cu o inteligență cît de rudimentară, a început a lua aminte la ceea ce se petrecea în jurul lui și astfel a început să cunoască puțin cîte puțin lumea. Dar prea micul capital de cunoștințe precum și slăbiciunea sa intelectuală au făcut ca conceptele pe cari și le forma, să fie cu totul simpliste.

Prima noțiune pe care a putut-o pătrunde fu „eu” său, căci își dădea seama că dînsul era ceva aparte în lumea de care avea cunoștință prin simțurile sale. De aci, toate explicațiunile asupra lumii născură prin aplicarea noțiunii de persoană, de ființă, la toate fenomenele naturale. Tot ce se întîmpla era fapta unor persoane mai mult sau mai puțin deosebite de om, persoane dotate cu calități și puteri în raport cu efectele ce trebuiau să cauzeze.

Accasta fu concepția teologică, și dînsu stăpîni multă vreme mințile. Omul simte nevoia de a-și explica orice întîmplare, căci toate pot avea raport cu dînsul și instinctul de conservare cere cu el să știe a se feri de fenomenele nefavorabile; de aceea atîta timp cît n'a putut găsi „pentru ce”, nu are răgaz, imediat însă ce a putut înjgheba o explicație fie cît de naivă, satisfacția vine, iar faptul se clasează printre cunoștințele banale.

Dumnezeu a făcut și rînduit toate, dar nu se vîd și nici nu se pot vedea.

După concepțiunile teologice veniră cele metafizice cari admiteau drept cauză a fenomenelor diferite forțe transcendente, diferite entități fără nici o realitate abstracțiunii născute în mintea învățaților.

Și în acest caz explicațiile fură tot empirice, tot un fel de zeități erau și fluidele cari dedeau naștere fenomenelor, căci metoda științifică era aceeași: „crede și nu cerceta”.

Ultima fază a filozofiei începui acum un secol și pozitivismul u așezat știința pe adevăratul ei drum. De cînd balanța și instrumentele de măsură s'au introdus în știință, s'au putut găsi multe din legile după cari ia naștere fenomenele. Positivismul caută explicațiile sale tot în fapte și consideră determinismul universal ca fiind în afară de orice învîturire metafizică ori divină.

Deosebirea între concepția pozitivistă și celelalte este că în cea pozitivistă, atît cauza cît și efectul se găsesc în aceeași lume și se pot dovedi și studia ca aceleași mijloace.

Știința este azi în posesiunea metodei celei mai minunate pentru cercetarea faptelor, cu toate acestea n'au scăpat încă de vederile ce s'au format prin influența celorlalte concepțiuni, și sunt încă ramuri ale științelor încă nelesbărate de transcendentalismul metafizicului vechi? Totuși străduințele tuturor sunt pentru curățirea științelor de vederi ce nu mai corespund cu logica vremilor noastre.

Într'un articol viitor vom lămurii mai cu amănuntul problemele mui principale din filozofia științifică.

M. Berberianu

Cereri la NICOLAESCU toate formulare de imprimare necesare judecătorilor de onoare.

Ce știe tot satul...

Pentru a se confirma odată mai mult zicătoarea că „ce știe tot satul nu știe... bărbatul”, mai mulți domni funcționari dela Administrația financiară din localitate, atinși în „onorul” d-ilor, în urma apariției unei informații în ultimul număr al acestui ziar — informații care, fără a viza o persoană, fiind vorba de o chestiune foarte delicată, tindea numai la stabilirea unui scandal devenit public — și uitând și cealaltă zicătoare cu acela „cu musca pe căful”, ne adresează următoarea somațiune:

„Domnule Director,
 Prin ziarul d-v. No. 12 dela 10 Iunie crt., se vede inserat (sic) în pagina 5 ca „informațiune” că „un d. funcționar dela Administrația financiară din localitate exploatează într'un mod scandalos o femeie, care se pretinde a fi soția sa... etc.”
 Or, cum la Administrația financiară sunt funcționari între cari majoritatea însurați și cu familie, această inserațiune (sic) putând plasa asupra fiecăruia din noi, cece ar fi o calomnie, de oarece ați evitat de a viza persoana, și nu cunoaștem pentru ce motiv; — vă somăm, ca prin ziarul ce va apărea după acest număr, să vizati persoana la care faceți aluziune, pentru a evita astfel o neplăcere ce vi s'ar cauza chiar d-stre, căci asemenea acuzațiune urma să fie cit se poate de concretă, iar nu laconică, cum v-ați pretat (???) d-voastră, în care mod se stigmatizează întregul personal al Ad-ției financiare.
 Vă rugăm dar ca, odată cu concretizarea faptului, să inserați în ziar și prezenta somațiune.”

(SS) Gr. Popescu, G. Găinescu, Măngiurea, G. Georgescu, I. Dimitriu, Sp. Adamiadi, N. I. Opran, G. Auneanu, I. Mateescu, C. Radovan, G. Costescu și N. Adamescu.

Lăsind la o parte „stilul și compozițiunea” acestel nu tocmai „laconice” somațiuni, la care „s'au pretat” mai sus semnații domni, în urma „inșerațiunii” din ziarul nostru; lăsind la o parte și lipsa de urbanitate din partea acestor d-ni funcționari, toți însurați — nu „inșerați” — cari, dacă ar fi întrebat pe primul „piser” din aceiași Administrație, ar fi aflat, ca orice adresă se încheie cu o anumită formulă, reclamată de cele mai elementare reguli de bună civilitate; lăsind de asemenea la o parte și „ridicoul” amenințării d-ilor, ținem numai să ne exprimăm mirarea cum acești domni, — pe cari personal îi stimăm în cea mai mare parte — cari, atunci când a fost vorba să strângă semnăturile pentru somațiunea de mai sus, se vorbiseră între ei să urmărească — și desfidem orice dezmintire, — ce „gest” va face și ce atitudine va lua o anumită persoană din acea Administrație, ne exprimăm mirarea, zicem, cum aceiași domni vor să afle numai de cit din gura noastră, cine-i colegul, a cărui pretinsă soție s'a făcut de pomina în acest oraș.

Atit deocamdată.

ȘTIRI SANITARE

— Zilele din urmă d. Inspector Sanitar Mihail și d. Medic Primar al județului, au făcut o anchetă în cătunul Cogelia relativ la declararea epidemiei de Scarlatina.

D. Director General al Serviciului Sanitar a inspectat săptămîna din urmă stațiunile balneare Techirghiol și Mangalia.

— Farmacia din Ostrov a fost arestată de către d. farmacist Negoescu d-lui farmacist L. Hofer.

— D. Dr. Zernoveanu a fost numit Medic al spitalului din Mangalia, în locul d-lui dr. I. State.

— D. Dr. Louis Toussaint a fost numit medic al plășei Constanța în locul d-lui Al Manolescu transferat.

— S'au ivit 8 cazuri de „Pustula Malignă” în comunele Dăeni și Calfa, unde s'a declarat epidemie. Bolnavii s'au internat în spitalul Hârșova.

— S'au înființat infirmerii provizorii pentru combaterea scarlatinei în comunele Ostrov din plasa Hârșova, Făcra (Tortoman), Dau-

luchiol (Caraomer), Cogelia (Cierice), Valali (Chiragi), Osmanfacă, Enigenlia, Biul biul, Rasova.

— Direcția Generală a serv. sanitar, a trimis pe d. dr. Saligny și 5 agenți sanitari în combaterea malariei din plasa Silistra-Nouă.

— Medicul Primar al județului, d. Mărgărint, a inspectat localitățile din județ bintuite de scarlatina, luând măsuri grabnice pentru izolarea bolnavilor în infirmerii.

— În județul Constanța bintue epidemia mal îngrijitoare în următoarele localități:

Scarlatina în Adameliși, Gherengee, Edilehioi Musurat, Tortoman, Enigenlia (Bazarghiun), Caraomer (Dauluchiol), Cochirieni Ivrinezi, Cierice (Cogolia), Gargalic, Osmanfacă, Asarlie (Ghiolpunar), Biul biul, Rasova, Chiragi (Valali).

Tuse convulsivă în Dăeni, Hairanchiol, Cernavoda, Medgidia, Gîrleț, Techirghiol, Ostrov, Pojar în Calfa, Dăeni, Caramurat, Pazarlia; Febra tifoidă în Tuzla, Sarai și Parachiol.

INFORMAȚIUNI

Copie depe scrisoarea A. S. Regale Principesa Maria, a României, către P. S. Episcop al Dunării de jos.

Prez Sfințite,

Cu o vie satisfacțiune vă comunic că cheta făcută în Sfința și Marea Vineri, pentru tuberculoși, a dat suma frumoasă de peste două sprezece mii lei.

Acest rezultat satisfăcător, datorindu-se în primul loc și bine voinței Prea Sfinției Voastre, Vă aduc prin aceasta călduroasele mele mulțumiri.

Tot o dată vă rog a dispune să se trimită mulțumirile mele, cucernicilor preoți, cit și tuturor persoanelor ostenitoare întru săvîrșirea unei așa pioase fapte.

(ss) Maria

Suma colectată în orașul Constanța și județul Constanța este de lei 712 bani 35.

Enoriași bis. Române din Constanța	lei 188.60
Medgidia	90.45
C-Vodă	34.20
Ostrov	20.00
Hârșova	10.10
Grece	187.60
Bulgare	106.00
Armenie	50.00
Române	20.50
Mangalia	

La Esecchioi, în vatră satului, Ministerul de Război posedă 14 hectate — loc ce era ocupat pe vremea de o cazarmă, care a servit scurtă vreme după anexare, iar azi e în ruine.

Pozițiunea acestui teren, chiar în mijlocul vtrei satului, — devenită și fără aceasta insuficientă, în urma creșterii populațiunii — silește pe locuitorii, cari n'au unde să pășuna vitele, să plătească Ministerului de Război, orice sumă îi s'ar pretinde.

Nu înțelegem de loc rațiunea acestui „stat în stat” și nădăjduim că plingerea îndreptată de locuitorii acelei comuni, de a se reda vtrei satului acel teren, absolut inutil Ministerului de Război, va fi satisfăcută.

Familia mult regretatului Christea Georgescu exprimă cele mai vii mulțumiri tuturor persoanelor, care au ținut să ia o mare parte la cruda durere ce a avut să încerce.

Dăm în corpul ziarului textul unei circulări adresate de d. Ministru de Finanțe tuturor vămilor din țară, cu privire la sălbătăciile la care se dedau agenții vamali la controlarea voiajorilor.

În legătură cu aceasta, ținem să adăugăm că ar fi bine să se ridice și dispozițiunea ca grănicerii, cu baioneta la armă, să conducă pe voiajori dela vapor, la vamă, ca pe niște criminali — cum se întâmplă la toate debarcaderele.

Am fi scutiți de un aspect, care e și uricios și ridicol tot odată.

D. Dumitru Vasilescu, inspector al poliției din țară, a inspectat zilele din urmă toate polițiile din județul nostru. Exceptând poliția din Medgidia, că ea e rămas, în cea mai mare parte, pe deplin mulțumit.

În ziua de 15 Iunie crt., a avut loc solemnitatea de închidere a anului școlar și premiarea celor mai distinși elevi, ai gimnaziului din localitate.

După o cuvîntare a d-lui Negulescu, directorul gimnaziului, s'au urmat mai multe producțiuni de cîntece și jocuri naționale.

În ziua de 24 c. a avut loc solemnitatea de închidere anului școlar la Ostrov. Lumea multă adunată în grădina publică a avut să asiste la variate producțiuni ale marelor elevi și eteve de la școlile primare din localitate.

Suntem informați că în curtea din dosul caselor din str. L. C. Brătianu (fosta școlii) No. 34, ar fi o mare necurățenie, care face traiul nesuferit al celor ce prin prajur.

Atragem atențiunea serviciului sanitar al orașului.

Se pune în vedere tuturilor acelor, cari ar dori să ia în toamnă școlari în gardă, că trebuie să se adreseze Direcțiunii Gimnaziului din localitate, de la 15-25 August a. c.

Actualul primar al comunei Șiriu d-l Gh. Stejcu, ar putea servi de exemplu pentru mulți alți; căci deși tânăr ca etate, e un adevărat gospodar și părinte al comunei, în capul căreia e pus. Timp de peste un an de cînd e primar, a reușit a face o mulțime de îmbunătățiri comunei. Așa la Șiriu sat tătare, prin stăruința sa a construit un frumos local de școală, asemenea și în celelalte cătune ale comunei a format diferite comitete școlare, bisericesti etc. D-sa, cînd e vorba de a se constitui vr'un comitet sau o bancă populară se duce în mijlocul locuitorilor, povătuindu-i prin staturile sale, cum să facă ca lucrul proiectat să fie bine făcut și să aibă durată multă spre folosul sătenilor. E poate unul din cei mai corecți și buni rurați pe care i-a avut județul. În ultimul timp a luat inițiativa de a construi și o geamie în satul pur tătarec Musluț. Acest funcționar merită o deosebită atențiune din partea celor în drept.

La Carvan, de lungul frontierei, au fost improprietăți încă din 1884, mai mulți plugari, cari au continuat să si cultive și să-și stăpînească pămînturile nes-părați pînă mai în timpul din urmă.

La 1904, de trista memorie, Administrația a Domeniilor din Dobrogea, făcînd mai multe aplicări pe teren și delimitînd zona frontierei, a fixat-o aceasta din urmă la 100 m. lățime, în lungul liniei granitelor, cînd totodată această porțiune Ministerului de Război. Or, acest Minister, odată ce intra în posesia terenului dobîndit, încăleca pămîntul proprietarilor loturilor, despre care em vorbit mai sus și la o căror delimitare, la 1898, nu s'a ținut seamă de această zonă a frontierei. Unele din loturi fiind parcolate în lung urmează a li se lua întindere însemnată. Anul trecut, în urma unei acțiune mixte în fața Tribunalului, s'a recunoscut dreptatea proprietarilor turburați în posesia lor și rămînde ca Ministerul de domenii să decida într'un fel; anul acesta li ridicarea recoltei, acci, proprietarii se pomenește somați de către comandantul companiei a pînă dîmă pentru porțiunea în litigiu. La intervențiunea energică a d-lui Subprefect al plășii, provocată de plîngerea justă a proprietarilor, grănicerii au trecut a să ridice recolta rămîndă ca să raporteze Ministerului, spre a dispune pentru mai tîrziu.

Creдем că trebuie luată odată, pentru totdeauna acest diferend, pentru că nu e de loc exclusă posibilitatea unor viitoare incidente sîngeroase.

Apropiindu-se sezonul, atragem atențiunea d-ilor proprietari și arendași că magazinul de fierărie al d-lui Marcu Birnfeld, așezat pe strada Carol, în fața Oficiului poștal (fostul magazin Ciorapci) s'a aprovizionat cu toate articolele agricole așugătoare de fierărie și articole tehnice privitoare la mașinării, precum curele de transmisie, șine de batoze, manometre, oțeluri, alături, diferite piese pentru mașini, articole de cauciuc și albest, de toate dimensiunile, orice uleiuri precum minerale, vasoline, vaseline, vîșoși consistente; combustibile pentru motoare. Magazinul s'a aprovizionat de asemenea cu cimenturi, var hidrolic, table albe, negre, de zinc, de alamă, precum și orice fel de fierărie pentru cășări.

În același timp, dispunînd de un stoc de porcelană, fajanserie lămpi, orice articol de sticlărie, de care vorbim să se destacă, se atrage atențiunea tuturilor că aceste articole sunt puse în consumațiune sub costul lor.

Se garantează serviciul conștiincios și se desfidă orice concurență.

A apărut

și se află de vânzare la librăriile din Constanța. Proprietatea imobiliară din Dobrogea — (Diferitele Improprietăți, vânzări, și de posedări de pămînturi) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar.

Georgel Perlea

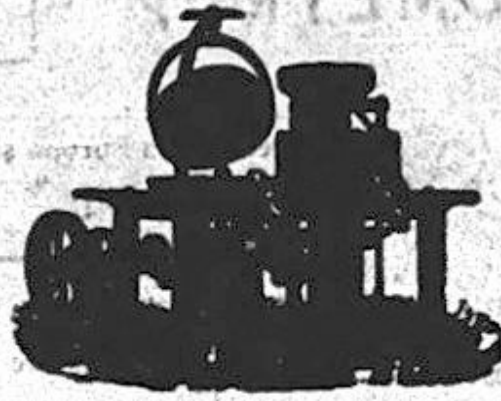
Brăila Constanța

Reprezentant general pentru județul Constanța
al Casei de Mașine Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate în comandită Fuzionări Curții Regale

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinii Publice e asortat cu ultimele creațiuni ale industriei de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui ST. CIȘMEGIU.

Telegrama din Schönkirehen: „Trimiteti-mi. va rog. 6 bucăți Săpun de Lapte de Crin marca „Cal de lemn“ Rambursați prețul. Contesa Rautzan Bismark.—

„Stimate Domn. Vă rog să binevoiți a-mi trimite 6 bucăți din excelentul Săpun de Lapte de Crin marca „Cal de lemn“ contra ramburs. cum mi-ați trimis totdeauna. Cu stimă: Contesa L. Dohalsky.—

Mal bine de cit cu documentele de mai sus nu s'ar putea aduce un omagiu efectelor superioare și renumelui Săpunului de lapte de crin marca „cal de lemn“. Astfel, ne sosesc în fiecare zi acte de recunoștință care certifică în mod clar cum că **Săpunul cu lapte de Crin** marca „Cal de lemn“ este incomparabil de bun contra pișturilor, precum și pentru tratamentul tenului obrazului, și aceasta o justifică consumul de milioane de săpunuri pe an, cu toată concurența altor săpunuri. Același lucru e și cu produsul „**Bay - Rhum**“ pentru efectul incomparabil contra mătreței și a căderii părului precum și pentru întărirea părului și pentru a obține un păr abundent — Amindouă aceste produse sunt dela renumita și în toată lumea cunoscută și apreciată Fabrică „**Bergmann & C-ie**“ din Tetschen, a/E. care a fost fondată în anul 80 din secolul trecut și care pe baza produselor ei ireproșabile a căpătat un loc de frunte printre celelalte fabrici de parfumerie din Austro-Ungaria. În multe rânduri, această fabrică a căpătat recompensa cea mai mare. La expozițiile din Dresda, Geneva, Praga, Zürich, Tetschen, Aussig și Reichenberg, medalii de aur și argint, ceea ce aduce omagii produselor ei superioare în articole de cosmetice și parfumerie.

Depozit la Drogueria Medicinală :: **A. J. Heldenbusch**
Str. Carol — sub Hotel Regal
și la Frizeria Hristu Eftimiade, Strada Carol.

R. FRANCOPOPOL
Mare Depozit de Brînzeturi
(Casă proprie) Strada Carol 108 (alături de Hotel Regal)
Cașcaval grecesc. Brînză albă telemea.
Unturi de vacă. Excelență untură de rimători.
En gros și en detail.

Fabrică de Frînghierie
FRANTZ CARCHER
Infințată în anul 1896
Strada Carol 160 (vis-à-vis de Spitalul comunal)
Procură frînghia de orice mărime și grosime. Streanguri, pripoane, edecuri, guri de ham, frînghia de rufe, carmac de orice grosime, căpește împletite și cu flori etc. etc.
Calitate superioară și prețuri reduse.

Ilustrate noui, variate, admirabile, ieftine și drăguțe, sunt numai la **Librăria NICOLAESCU**

Dimitrie Bălănescu
107 — Str. Carol — 107
Magazin de Ferărie
asortat cu broaște, lacăte, balamale, cuie de sirmă, ciment, var hidraulic, meovale, menghinele, etc.
precizitate în articole de vopsele fine
Uleiuri englezești și lacuri din cele mai garantate.

Unul Preot.

Scărbît peste măsură. De a lumii murmură.
De sgomofuș din lume. Nu știu unde măscunde.
Eu caut în natură. Un loc de uitătură
Un loc al Sichiștriei. Supus sălbătăciei.
De a mea permutare. Nu este o supărare.
Ca fluturul ce zboară. Din floarea în floare.
Fugiți zadarnici hule. Intrigi omoritoare.
Cu dispreț pe toate. Vă calc în picioare.
III
Ca un biet Sichaștru. Eu mam tot gândit
Că oricare în lume. Din lut e zidit.
Dar dacă în natură. Este atît de mic
De ce omul în lume. Este afurisit.
IV
Să auză Dobrogeanul. Și de al meu destin.
Căci a fi sărman, singur. Este foarte trist.
Ear voi esme amăgitoare. Cît sunteți de trecătoare.
Pentru cei ce nu aū. Nume mare de Oltean.
Părințele Marin Popescu —
Concaz, Tulcea.

N.R. — Abonatul nostru, S. Sa Pr. Marin Popescu, ne trimite dela Concaz — unde a fost permutat — o nouă poezie, a cărei publicare n'o putem refuza: se recomandă dela sine.

TRAIAN BELU

AVOCAT Banca de scont

Constanța Banca de scont

Jurnalele de Modă cari sosesc regulat în fiecare lună la **Librăria D. Nicolaescu.**

Le Grand Chic	Fres	5.50
Le Chic		5.—
Wiener Chic		4.50
Le Catourière Parisienne		2.50
La Tailleuse I-ère édit.		1.75
II-ème édit.		1.50
La Chapeau Parisien I-ère édit.		5.50
II-ème édit.		4.50
Maçon Tailleur I-ère édit.		7.—
Modèles Pratiques		5.50
Album de Blouses „Le Chic“		6.—
Pages Nouvelles		5.—
Modèles d'Enfants I-ère édit.		6.—
Robes de Bal		8.—
Grande Confection		5.—
Blouses de la Saison		2.50
Nouveautés de Fourrures		12.—
Meeste Confection		4.50
Mode Parisienne		5.—
Le mode Parisienne		15.—
La Toilette Moderne		3.—
Butteriks Moden-Revue		1.25
La Mode de Paris		0.60
Moda Nouă		0.20

Clienților se face mare rabat.

A sosit Untură de pește proaspătă veritabilă de morun, calitate garantată, importățiune directă din Norvegia.
la Drogueria Medicinală Al. I. Heldenbusch, strada Carol — (sub Hotelul Regal).

De vînzare una casă solid construită avînd 4 camere spațioase, bucătărie și pivniță, curte spațioasă și grădină cu diferiți pomi fructiferi, situată în Anadolchiol, mahalaua Koiciu, distanță 5 minute de oraș. A se adresa d-lui C. Lumezianu proprietarul lor.

Fabrica de țiglă și cărămidă
sistem Marsilieș

Frați Pușchilă
CERNAVODA

Numai trei spre zece bucăți la metru
Procură loco și la domiciliu.
Informațiuni se dau la Cassă.

Doctor NICOLETOPOL
Abia înapoiat dintr'o nouă călătorie științifică dela Paris unde a studiat de aproape boalele de ochi, nas, faringe și laringe, întreprinde orice operațiune după metodele cele mai moderne.
— CONSULTAȚIUNI: dela 3—5 p. m. —
Domiciliul: Str. Vasile Alexandri (îngă oficiul Telegrafo-poștal)

Dimitrie Bălănescu
107 — Str. Carol — 107
Magazin de Ferărie
asortat cu broaște, lacăte, balamale, cuie de sirmă, ciment, var hidraulic, meovale, menghinele, etc.
precizitate în articole de vopsele fine
Uleiuri englezești și lacuri din cele mai garantate.

NOU **STICLE ISOMETROP** **Conservarea Ochilor**

Patentate în Europa și America Patentate în Europa și America

Se va cere această IS. marcă pe fie-care sticlă.

CEA MAI CLARĂ VEDERE FĂRĂ A OSTERI OCHII

Evitarea Fluorescenței dăunătoare ochilor

Experiințe făcute cu Razele Roentgen
Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea
P. SCHAPIRA, Bijoutier
Furnisorul Curții Regale.—Constanța

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-à-vis de Poșta
CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleturi, geamuri, țevi de fer, robinetterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.

Preturi reduse.

D-na DOCTOR IN MEDICINA
Ersilia Cătescu-Nicorescu
DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI
Specializată în dentistică și boale de gură, la clinicele din Berlin. S'a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26
CONSULTAȚII 9-12 a. m. și 4-6 p. m.

Farmacia „VICTORIA“
POMPEI G. CIUPERCESCU (Braila)
Fost chimist expert al Vămei Brăila
Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Șcont
CONSTANȚA

ei neintrecutăciut ste, a așie preferată tuturor a-pelor similare. In stare concentrată servă ca anes-tesie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita“ pentru în-treținerea și curățirea unghiilor, dindu-le o culoare roz vie naturală și un luciū strălucitor, parfumind și mîna. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Colog-ne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătăturilor. Vindecare si-gură în citeva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu“. Remediū sigur și dis-crēt. Vindecă scurgerile cele mai rebele în citeva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în p'ovincie, contra mandat poștal, atit a preparatelor de mai sus cit și a ori ce alte medicamente, trimițindu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliū.

Medicamente, pansamente, specialitații, parfume-rie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fa-brici din străinătate.

Laborator special pentru preparația pudrelor, pra-furi de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specia-tați etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinșel mele clientele:

Pasta dentifrice „Aphrodita“ ultima creațiune în domeniul dentifricelor, neconținind cretă. Cu-răță dinții fără a-i zgiria, disolvă piatra fără a a-taca malul, desinfectează energie gura, lăsînd după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita“, care prin calitățile

De Vânzare la Anadolchiol un loc în întindere de 2236 m. p. cu 2 fațade, avînd pe dînsul eca-returi, beciū boltit, fîntînă în piatră în curte, o grădină cu 300 pomi altoiți și 180 butuci de vițe altoite.

A se adresa D-nei Căpitan Botez, în localitate.

HOTEL ȘERBANESCU
STR. 11 IUNIE

○ ○ Sub administrația însuși a proprietarului ○ ○
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE
DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ
ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită.

TIPOGRAFIA

Dimitrie Nicolaescu

■ Piața Independenței — ONSTANȚA — Str. Carol și Traian. ■

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noui, este în măsură a executa tot felul de lucrări alingătoare de această artă, în diferite formate și culori; cu cea mai mare acurateță, esecitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și Rame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de **LIBRARIE și PAPETARIE**

Depozit de registre și imprimate pentru autorități.

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța